

Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid

A bárányhús mögött ott a vidék jövője

Atavaszi időszak a Juh és Kecske Ágazati Szakmaközi Szervezet számára a láthatóságról, a szakmai jelenlétről és a kapcsolatépítésről szól. A bárány- és juhhús népszerűsítését szolgáló programok, az éttermekkel, szakmai partnerekkel és nemzetközi szervezetekkel közösen megvalósult események azt jelezték, hogy a kiskérődző ágazatnak van mondanivalója a fogyasztóknak is. A bárányhús nem csupán ünnepi hagyomány, hanem korszerű, értékes és sokoldalú alapanyag, amely méltó helyet kaphat a mindennapi gasztronómiában is. Ehhez azonban nem elég jó terméket előállítani: meg is kell mutatni, mesélni kell róla, közelebb kell vinni az emberekhez.

Az elmúlt időszak másik fontos tapasztalata, hogy az ágazat jövője az együttműködésben rejlik. A tenyésztő, a hizlalda, a feldolgozó, a kereskedő, a vendéglátás és az érdekképviselő akkor tud eredményt elérni, ha nem külön-külön próbál választ adni a kihívásokra, hanem közös értékpályában gondolkodik. Ez különösen igaz egy olyan ágazatban, amely egyszerre kötődik a hagyományos legeltetési állattartáshoz, a vidéki megélhetéshez, az exportpiacokhoz és a modern fogyasztói elvárásokhoz.

Ebben a folyamatban különösen fontosak voltak a szakmai találkozók, kiállítások és nemzetközi tapasztalatcserék. Ezek az alkalmak lehetőséget adnak a bemutatkozásra, miközben tükröt is tartanak elénk. Megmutatják miben vagyunk erősek, hol kell fejlődnünk és milyen európai példákból érdemes tanulnunk. A magyar juh- és kecskeágazat sok értéket tud felmutatni: gyakorlati tudást, kiváló tenyésztői munkát, alkalmazkodóképességet, kitartást és nem utolsósorban azt a gazdálkodói józanságot, amelyre válságosabb időszakokban is lehet építeni.

Az elmúlt hónapok közösségi kommunikációja egy másik feladatot is világossá tett: a termelők pontos, gyors és közérthető tájékoztatása ma már alapvető ágazati szolgáltatás. A támogatások, határidők, állategészségügyi kérdések, piaci információk és szakmai programok világában a gazdálkodónak nem több zajra, hanem biztos kapaszkodókra van szüksége. A JKÁSz ebben kíván partner lenni: nem akar a gazda helyett dönteni, segíteni kívánja őt abban, hogy jó időben, jó információ alapján dönthessen.

A magyar kiskérődző ágazat előtt továbbra is komoly feladatok állnak. Erősíteni kell a feldolgozást, javítani kell a szervezettséget, szélesíteni kell a belföldi fogyasztói bázist, és meg kell tartani azokat a gazdálkodókat, akik nap mint nap életben tartják ezt az ágazatot. Mégis van okunk bizakodni. Mert ahol van tudás, állatszeretet, piacra nyitottság és közös gondolkodás, ott nemcsak múlt, hanem jövő is van.

A lapot a Szerkesztőbizottság szerkeszti, csak szakmailag lektorált cikkeket közlünk. A folyóiratban megjelent közlemények a szerzők véleményét tükrözik, mellyel a Szerkesztőbizottság nem feltétlenül ért egyet. A folyóiratban megjelenő írásos és képi anyag közlési joga valamennyi adathordozón a Magyar Mezőgazdaság Kft.-t illeti. A megjelent anyagnak vagy egy részének bármely formában való másolásához, ismételt megjelentetéséhez a Magyar Mezőgazdaság Kft. és a Juh és Kecske Ágazati Szakmaközi Szervezet írásbeli hozzájárulása szükséges.

Innovációtól a piacig – sokrétű szakmai program Hódmezővásárhelyen

A XXXII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok egyik kiemelt eseménye volt a Kiskérődző Szakmai Nap. A Juh és Kecské Ágazati Szakmaközi Szervezet, valamint a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség közös szakmai fóruma jól érzékeltette, hogy a juh- és kecskéággazat előtt álló kérdések ma már jóval túlmutatnak a hagyományos állattartási feladatokon: a tenyésztés, a tartástechnológia, a szaporodásbiológia, a járványvédelem, a piacra jutás és a fejlesztési lehetőségek egyre szorosabban összekapcsolódnak. A program éppen ezért átfogó képet adott az ágazat jelenlegi kihívásairól és a lehetséges szakmai válaszokról.

Kiss Gábor

Holló Máttyás

László Csongor és Mezőszentgyörgyi Dávid

A szakmai napot **Minárovics Máté**, a Sebők Családi Gazdaság képviseletében nyitotta meg a digitalizált hodályról és az innovációs fejlesztési irányokról szóló előadásával. Bemutatta, hogy a klímaváltozás, a gyepek állapotromlása, a csökkenő legeltethető időszak, a munkaerőhiány és a költségnövekedés miként kényszerít a juhászatok működésének újragondolására. Hangsúlyozta, hogy az intenzív tartásban ma már egyre nagyobb szerepet kap a takarmánytermelés terén történő alkalmazkodás, a szenázkészítés, a korszerű szellőzés, a telepírányítási rendszerek, a digitális mérlegelés, a chipelolvasás és a pontosabb adatgyűjtés. Az előadás világos üzenete az volt, hogy a technológiai fejlődés célja nem önmagában a korszerűsítés, hanem a hatékonyság és a termelési biztonság javítása.

A gyakorlati technológiák ismertetését **Kovács Viktor**, az MJKSz elnökségi tagja folytatta, összefoglalta a juhkörmölés korszerű megoldásait, majd a szaporodásbiológiai blokkban **Kiss Gábor** inszeminátor és **Kovács-Igrić Dominika** mutatta be az ultrahangos vemhességvizsgálat gyakorlatát. Az előadás egyik legfontosabb üzenete az volt, hogy a meddő vagy üresen maradt anyák mielőbbi kiszűrésének komoly gazdasági jelentősége van. Elhangzott, hogy az ultrahangos vizsgálat a vemhesség 45. napja után ad biztos támpontot, és segítségével nemcsak a meddő egyedek szűrhetők ki, hanem a tenyésztési és ellési ciklus is tudatosabban szervezhető. Az ultrahang tehát ma már nem különlegesség, hanem a termelés eredményességét javító gyakorlati eszköz.

A program fontos része volt a tenyésztési szemlélet erősítése is. A merinó, a hús- és az őshonos fajtacsoportokat **Holló Máttyás**, a Magyar Juh- és Kecsketenyésztő Szövetség elnöke, **Barna Miklós**, az MJKSz régióvezetője, valamint **Lévai András**, a tenyésztőszervezet tenyésztés-vezetője mutatta be. Előadásaik révén a résztvevők közvetlenebb képet kaphattak arról, hogy a különböző tenyésztési irányok milyen küllemi, hasznosítási és piaci sajátosságokat hordoznak, továbbá a fajta- illetve típusválasztás mennyire határozza meg a gazdaság jövőbeni lehetőségeit.

A határon túli kitekintést **László Csongor**, a Székely Gazdaszervezetek Egyesületének képvise-

letében adta. Előadásában arról beszélt, hogy Erdélyben és Székelyföldön a juhászat továbbra is a hegyvidéki gazdálkodás egyik alappillére, ugyanakkor az ágazat gazdaságilag sérülékeny. Kiemelte a magas költségeket, a ragadozók és a legeltetés körüli nehézségeket, a generációváltás problémáit, valamint azt, hogy a romániai juhászat ma is erősen élőállatexporthra épül.

A piaci kérdésekről tartott előadásában **Mezőszentgyörgyi Dávid**, a kiskérődzők értékesítési lehetőségeit járta körül. A program zárásaként **Lehoczki Áron** a pályázati feltételeket foglalta össze. Előadásában hangsúlyozta, hogy a juh- és kecsketartók számára a kisüzemi beruházási támogatás, a telepfejlesztési előkészítés, a járványvédelmi fejlesztések, valamint a gazdaságátadáshoz és tanyafejlesztéshez kapcsolódó irányok lehetnek a leginkább lényegesek. A legfontosabb tanulság itt is az volt, hogy a jó pályázat mindig valós gazdasági problémára ad választ.

A hódmezővásárhelyi Kiskérődző Szakmai Nap összességében azt mutatta meg, hogy a juh- és kecskéággazat jövője csak összetett, tudatos szakmai gondolkodással erősíthető. A tenyésztési munka, a technológiai fejlesztés, az egészségügyi fegyelem, a piaci alkalmazkodás és a beruházási tervezés nem különálló területek, hanem ugyanannak a versenyképebb, jobban szervezett ágazatnak a részei.

L. Á.

A magyar kiskérődző-ágazat értékpályája – tapasztalatcsere spanyol szakemberekkel

Május közepén rangos spanyol juh- és kecskehús-ágazati delegáció érkezett Magyarországra a Juh és Kecse Ágazati Szakmaközi Szervezet meghívására. A látogatás nem egyszerű szakmai tanulmányút volt, hanem olyan többnapos, értékpálya-szemléletű program, amely a magyar kiskérődző ágazat szinte valamennyi meghatározó területét bemutatta: a tenyésztést, a hizlalást, a vágást, a feldolgozást, a kereskedelmet, a promóciót és a szakmaközi együttműködés gyakorlatát.

Ahol összekapcsolódik a hizlalás és törzstenyésztés. Látogatás a Berettyóvölgyi termelői csoportnál

A küldöttség összetétele önmagában is jelezte a találkozó jelentőségét: jelen voltak az INTEROVIC, vagyis a spanyol juh- és kecskehús-ágazat szakmaközi szervezetének vezető képviselői, továbbá vágóhídi, húsfeldolgozó, kereskedelmi, exportpiaci és szövetkezeti háttérrel rendelkező szakemberek. Köztük volt Raúl Muñoz Cimas, az INTEROVIC elnöke is, aki egyben a COPA-COGECA Juh- és Kecse

Munkacsoportjának elnöke. Jelenléte európai dimenziót adott a látogatásnak, hiszen így a magyar-spanyol tapasztalatcsere közvetlenül kapcsolódhatott az uniós ágazati érdekképviselet kérdéseivel is.

Feldolgozóüzem és családi gazdaság

A program egyik legfontosabb üzenete az volt, hogy a juh- és kecskeágazat fejlesztése ma már nem képzelhető el kizárólag termelési oldalról. A versenyképességhez szervezett értékesítés, feldolgozó háttér, tudatos fogyasztásösztönzés, szövetkezeti vagy integrációs együttműködés és nemzetközi kapcsolatrendszer is szükséges. Ebben fontos példa lehet hazánk számára Spanyolország, hiszen erős szakmaközi szervezeti háttérrel, jelentős feldolgozó kapacitásokkal és komoly promóciós tapasztalattal rendelkezik. A magyar ágazat ugyanakkor olyan gyakorlati értékeket tudott bemutatni, amelyekre méltán lehetünk büszkék: családi gazdaságokat, törzstenyésztői munkát, exportképes hizlalási rendszereket és fejlődő feldolgozó kapcsolatokat.

A látogatás első szakmai állomásán, a Kapos Ternero vágóhídon a delegáció betekintést kapott a magyar bárány- és kiskérődző-ágazat feldolgozásába. A vágóhídi munka bemutatása különösen fontos volt, mert a magyar juhágazat jövője szempontjából kulcskérdés: miként lehet a feldolgozottsági szintet növelni és előrelépni a minőségbiztosítás, a darabolás, a csomagolás és a piacra jutás területén. A vendégek is visszaigazolták, hogy a termelési alapok mellett az értékesítési lánc szervezetsége határozza meg, mennyi hozzáadott érték marad az ágazatban.

Ugyanezen a napon a delegáció Holló Mátyás törzstenyésztő, a JKÁSz elnökségi tagjának, az MJKSz elnökének családi gazdaságába is ellátogatott Uszódra. Ez a program a magyar juhászat egyik legerősebb oldalát mutatta meg: a családi alapokon nyugvó, többgenerációs tudásra építő tenyésztői munkát. A törzstenyésztés nem mindig látványos, de annál meghatározóbb része az ágazatnak. Stabil tenyésztői háttér nélkül ugyanis nincs minőségi állomány, nincs egységes árualap, és nincs hosszú távon versenyképes bárányelőállítás sem. A látogatás éppen ezért nemcsak gazdaságbemutató, hanem szakmai alapvetés is volt: a genetikai előrehaladás a piacra termelés egyik csendes, de nélkülözhetetlen motorja.

Szoros kapcsolat a tenyésztés és piac között

A másnapi program Bugyi településen a HUNLAND GROUP hizlaldájában folytatódott. A vállalat a magyar állattenyésztési és állatkereskedelmi szektor meghatározó szereplője, tevékenységében a hizlalás, az állatmozgatás, a logisztika, a minőségbiztosítás és az exportpiaci gondolkodás rendszert alkot. Egy exportorientált ágazatban ez különösen fontos: a piaci siker nemcsak azon múlik, hogy van-e jó minőségű állat, hanem azon is, hogy a megfelelő időben, megfelelő szervezetséggel és megbízható háttérrel jut-e el a vevőhöz. A spanyol szakemberek számára ez a látogatás jól mutatta, hogy Magyarországon is jelen vannak azok a professzionális vállalati modellek, amelyek képesek nagyobb volumenű, piaci logikájú működésre.

A nap második felében a Sebők Családi Gazdaságba utaztunk, Törtelen Minárovics Máté és Sebők Mihály fogadta a csoportot. Ez a helyszín a családi gazdaságok szerepét emelte ki. A magyar juh- és kecskeágazat gerincét továbbra is azok a gazdaságok adják, amelyekben

A termelők, feldolgozók, kereskedők és promóciós szereplők együttműködése nélkül nehéz stabil piacot építeni

Szakmai párbeszéd Hódmezővásárhelyen

A szakmai látogatás csúcspontját a hódmezővásárhelyi program jelentette. A spanyol vendégek részt vettek az XXXII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Nemzetközi Szakkiállítás és Vásár programján, ahol a juh és kecske tenyészállatok bírálata, a szakmai szervezetek jelenléte, valamint a Kiskérődző Szakmai Nap is jól érzékeltette a magyar állattenyésztés sokszínűségét. A május 14-16. között rendezett kiállításon a juh- és kecskeágazathoz kapcsolódó programok a „D” szektorban kaptak kiemelt szerepet.

A hódmezővásárhelyi nap külön értékét adta, hogy a delegáció a Hód-Mezőgazda Zrt. hizlaldáját is megtekintette Kovács Imre fogadásával, valamint szakmai kapcsolatba került Antal Gáborral, a JKÁSz elnökével. A kiállítási környezet egyszerre adott lehetőséget szakmai párbeszédre, kapcsolatépítésre és ágazati bemutatkozásra. A JKÁSz önálló sátrában a Celebrate EULamb kampány üzenetei is megjelentek. Az európai uniós kampány a bárány- és juhhús fogyasztásának ösztönzését, gasztronómiai értékeinek bemutatását, továbbá a fenntartható kiskérődző ágazat népszerűsítését szolgálja.

a szakmai tudás, a modern digitális technológiák, a napi állattartási gyakorlat, a gazdálkodói rugalmasság és a vidéki életforma egyszerre van jelen. A Sebők Családi Gazdaság bemutatása arra is rávilágított, hogy az ágazati fejlődés nem kizárólag nagyüzemekre épülhet. A családi gazdaságok akkor tudnak fennmaradni és fejlődni, ha kapcsolódni tudnak a szervezett értékpályához, a szakmai érdekképviselethez és a piaci információkhoz.

A harmadik napi program központi állomása a Berettyóvölgye Kft. volt Berettyóújfaluban. A hizlalsi és törzstenyésztési tevékenységet is folytató vállalkozás jó példát adott arra, hogyan kapcsolódhat össze a tenyésztési alapmunka és a piaci igényekhez igazodó áruteremelés. A törzstenyésztést a genetikai minőség fenntartásában, a hizlalsi rendszer pedig az egységes, piacképes árualap előállításában játszik meghatározó szerepet. A látogatás egyik szakmai tanulsága éppen az volt, hogy a magyar ágazat versenyképessége akkor erősödhet, ha a tenyésztés és a piac nem egymástól távoli világként, hanem egymást kiegészítő rendszerként működik.

Közös cél a fogyasztásösztönzés

A spanyol delegáció szakmai összetétele azért is volt különösen értékes, mert a vendégek nem egyetlen ágazati szeletet reprezentáltak. A küldöttségben jelen volt Sergio Sánchez Aranda a Cárnicas Coviher S.L. képviseletében, Esperanza Díaz García a Soluciones Cárnicas Levantinas / Murgaca, Federico José Jové Ventura a Carns JB, Esteban Santos de Ávila a Cárnicas Tebi vállaltól, valamint Isabel Medel Vázquez a Pastores Grupo Cooperativo élelmiszer-biztonsági és termékminőségi területéről. Az ASOVINO-hoz kapcsolódóan Isidoro Torio Calzada és Eduardo

Marcos Carreras képviselte azt a szövetségi, szolgáltató és termelői integrációs szemléletet, amely a magyar ágazat számára is komoly tanulságokkal szolgálhat.

A látogatás során különösen fontos szakmai párbeszéd alakult ki a fogyasztásösztönzésről. A spanyol tapasztalatok azt mutatják, hogy a juh- és kecskehús piacát nem lehet kizárólag hagyományos ünnepi fogyasztásra építeni. A termékeket újra kell pozicionálni: a fiatalabb fogyasztókhoz, a modern gasztronómiához, a könnyebben elkészíthető ételekhez és fenntarthatósági üzenetekhez kell kapcsolni. Ez a gondolat a magyar ágazat számára is meghatározó, hiszen a bárányhús kiváló minőségű, értékes, természetes termék, de akkor válik valódi piaci lehetőséggé, ha a fogyasztó számára érthető, vonzó és elérhető formában jelenik meg.

Biztató és kijózanító üzenetek

A program másik nagy tanulsága az integráció kérdése volt. A spanyol szövetségi és szakmaközi modellek azt jelzik, hogy a termelők, feldolgozók, kereskedők és promóciós szereplők együttműködése nélkül nehéz stabil piacot építeni. Magyarországon is egyre fontosabb, hogy az ágazati szereplők ne egymástól elszigetelten, hanem közös értékpályában gondolkodjanak. Ehhez szükség van erős szakmaközi szervezetre, működő piaci kapcsolatokra, pontos adatokra, minőségi termelésre és olyan feldolgozó háttérre, amely képes a termelői munkát magasabb hozzáadott értékű alakítani.

A spanyol szakmai látogatás végső üzenete ezért egyszerre volt biztató és kijózanító. Biztató, mert a magyar juh- és kecskeágazat számos értéket tudott bemutatni: elkötelezett tenyésztőket, jól működő családi gazdaságokat, professzionális hizlalsi rendszereket, fejlődő

A HUNLAND GROUP hizlaldáját is felkerestük

A Sebők Családi Gazdaság mintatelepet üzemeltet

feldolgozó kapcsolatokot és erősödő szakmaközi jelenlétet. Kijózanító, mert az is látszott, hogy a jövőben még nagyobb hangsúlyt kell fektetni az értékpályá szervezetségére, a feldolgozásra, a belföldi fogyasztás erősítésére, az exportpiaci alkalmazkodásra és a nemzetközi szakmai együttműködésekre.

A JKÁSz számára a látogatás stratégiai kapcsolatépítési lehetőség volt. Az INTEROVIC-kal való együttműködés, a Celebrate EULamb program tapasztalatai, a spanyol feldolgozó és szövetségi modellek megismerése, valamint a magyar gazdaságok bemutatása mind azt szolgálták, hogy a magyar kiskérődző ágazat erősebben kapcsolódjon az európai szakmai vérkeringéshez. És ha valamit a spanyol vendégek biztosan magukkal vihettek Magyarországról, az az, hogy nálunk a juhászat nemcsak ágazat, hanem tudás, hagyomány, családi munka és jövőépítés is. A magyar minőségi bárány pedig különleges, prémium termék, mellyel még a spanyolok is nehezen tudják felvenni a versenyt.

DR. MEZŐSZENTGYÖRGYI DÁVID

